

KAMU VE ÖZEL KESİM YAPISI İLİŞKİLERİ

Öğr. Gör. Gazi ŞAHİN

İçerik Bölüm II

ANAYASANIN TEMEL ORGANLARI

I. YASAMA ORGANI

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Seçimleri

1.1. Erken Seçim

1.2. Seçimlerin Geriye Bırakılması ve Ara Seçim

1.3. Milletvekili Adaylığı

1.4. Adaylık İçin Görevden Çekilmesi

1.5. Seçmenlerin Taşınması Gereken Özellikleri

1.6. Milletvekili Seçilme

1.7. Milletvekilliğin Sona Ermesi

1.8. Meclisin Tatile Girmesi

ANAYASANIN TEMEL ORGANLARI

I. YASAMA

- Yasama Görevi; yasa koyma, değiştirme ve kaldırma anlamına gelir.
- Egemenlięin bir parçasıdır.
- Türk Milleti adına TBMM tarafından yürütölür.
- Bu yetki devredilemez
(<https://www.resmigazete.gov.tr/>).

I. YASAMA ORGANI

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Seçimleri

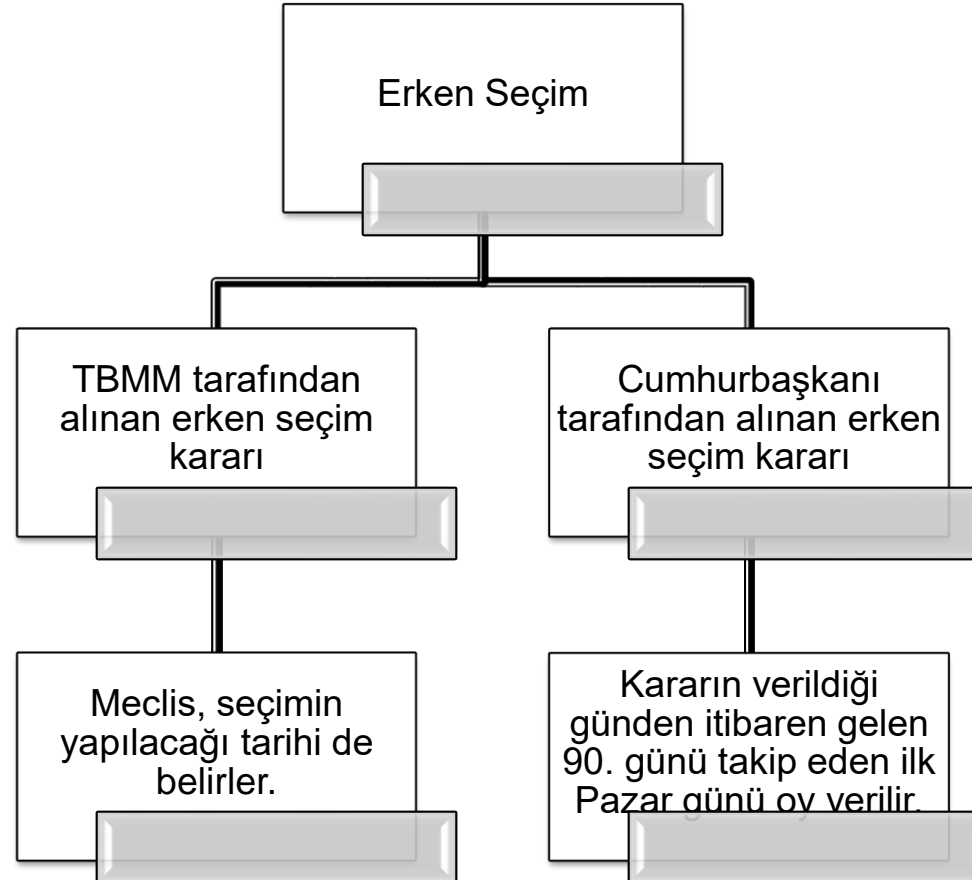
- 5 yılda bir,
- Cumhurbaşkanlığı seçimleri ile aynı günde yapılır.
- 600 milletvekili seçilir (<https://www.mevzuat.gov.tr/>).

I. YASAMA ORGANI

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Seçimleri

1.1. Erken Seçim

I. YASAMA ORGANI

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Seçimleri

1.2. Seçimlerin Geriye Bırakılması ve Ara Seçim

TBMM üyeliklerinde boşalma olması halinde

ARA SEÇİME gidilir.

Ara Seçimleri;

- Her seçim döneminde bir defa yapılır.
- Genel seçimden 30 ay geçmelidir.
- Boşalan üyeliklerin sayısı, üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde, üç ay içerisinde yapılmasına TBMM tarafından karar verilir (<https://www.mevzuat.gov.tr/>).

I. YASAMA ORGANI

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Seçimleri

1.3. Milletvekilliği Adaylığı

Seçilme yeterliliğine sahip her Türk vatandaşı aday olabilir. Ancak Cumhurbaşkanlığına ve milletvekilliğine aynı anda aday olamaz.

Milletvekili Seçilebilmek İçin Taşınması Gereken Şartlar

- 18 yaşını doldurmuş olmak,
- T.C. Vatandaşı olmak,
- En az ilkokul mezunu olmak,
- Kısıtlı olmamak,
- Askerlik hizmetini yapmış olmak,
- Kamu hizmetinden yasaklanmamış olmak,
- Devlet sırrını açığa vurmamış olmak,
- Bir yıldan uzun süreli hapis veya ağır hapis cezasına hüküm giymemiş olmak,
- Yüz kızartıcı suçlar işlememiş olmak,
- İdeolojik ve anarşik suçlara katılmamış olmak ve bunun gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymemiş olmak.

I. YASAMA ORGANI

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Seçimleri

1.4. Adaylık İçin Görevden Çekilmesi Gerekenler

Genel ve ara seçimlerin başlangıcından **1 ay önce**, seçimin yenilenmesine karar verilirse, ilanından başlayarak **yedi gün içinde** aday gösterilemeyecek kişiler:

Hakimler ve savcılar	Yüksek yargı organları mensupları	Yüksek Öğretim Kurumlarındaki öğretim elemanları	YÖK üyeleri	RTÜK üyeleri
Kamu kurumu ve kuruluşlarında memur statüsünde görevliler	İşçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri	Aday olmak isteyen belediye başkanları,	Subaylar ile astsubaylar	Aday olmak isteyen siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri
	Belediye ve il genel meclis üyeleri	Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve sendikalar	Kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar.	

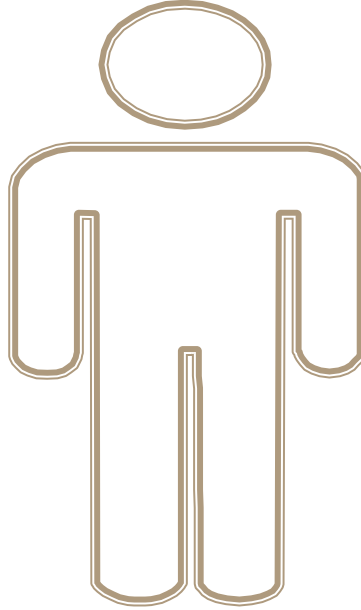
I. YASAMA ORGANI

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Seçimleri

1.5. Seçmenin Taşınması Gereken Özellikler

Seçmen özellikleri

- T.C. Vatandaşı olmak
- 18 yaşını doldurmuş olmak
- Seçmen kütüğüne kayıtlı olmak
- Kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak
- Kısıtlı olmamak

Seçme Hakkı Olup Oy Kullanamayanlar

- Silah altında bulunan er ve erbaşlar
- Askeri öğrenciler
- Ceza infaz kurumundaki hükümlüler

I. YASAMA ORGANI

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Seçimleri

1.6. Milletvekili seçilme

Yasama sorumsuzluğu: milletvekilinin görevi süresince meclis içinde veya dışında belirttiği oy, söz ve düşüncelerinden hiçbir şekilde sorumlu tutulamayacağını ifade etmektedir. Bu hak ve görev süresi sona erse dahi devam eder.

Yasama dokunulmazlığı: milletvekilinin görevi süresince sorgulanmaması, tutuklanmama ve yargılanmama hakkına sahip olmasıdır. Bu hak görev süresi ile sınırlıdır. Dokunulmazlığın kaldırılması için Meclis Genel Kurulunda bu görüşülür. Milletvekillerinin TBMM üye tamsayısının salt çoğunluğu ile dokunulmazlık kaldırılabilir. Adalet bakanlığına tezkere ulaştırılır.

I. YASAMA ORGANI

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Seçimleri

1.7.Milletvekiliğinin Sona Ermesi

Milletvekilliği görevinin beş yıldan önce sonlandırılacağı durumlar:

Ölüm

İstifa

Yasama döneminin erken sona ermesi

Seçilmeye engel bir suçtan hüküm giyme ve kısıtlanma

Üyelike bağdaşmayan işleri yürütmekte ısrar

Meclis çalışmalarına özürsüz ve izinli olarak, öngörülen süreden fazla yani bir ay içinde toplam beş birleşim günün katılmama

Mansubu olduğu partinin temelli kapatılmasına neden olma

Vatandaşlığın kaybı

Mahalli idare organlarına seçilmek

Cumhurbaşkanı seçilmek

Cumhurbaşkanı yardımcısı olarak atanmak

Bakan olarak atanmak

Öğr. Gör. Gazi ŞAHİN

I. YASAMA ORGANI

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Seçimleri

1.8. Meclisin tatile girmesi/ara vermesi

Meclis bir yasama yılında en fazla üç ay tatil yapabilir.

Ara verme sırasında Cumhurbaşkanınca çağırılabilirler.

Meclis Başkanı, doğrudan doğruya veya üyelerinin 1/5'inin yazılı istemi üzerine, Meclisi toplantıya çağırabilir.

